

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА 3.РАЗРЕД

школска 2026/27. година

ПРЕДМЕТ

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Ученици 3.разреда из предмета Природа и друштво оцењују се на два начина:

1) сумативно и

2) формативно

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

- Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

- Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Оцењивање је према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник“ РС, број 10/24 од 09.02.2024. године).

ИНИЦИЈАЛНО ПРОЦЕЊИВАЊЕ

На почетку школске године, по правилу до краја треће недеље од почетка школске године, наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области или теме, која су од значаја за предмет у тој школској години.

Иницијално процењивање најављује се три радна дана пре планираног одржавања и не убраја се у планирани број писмених провера.

Резултат иницијалног процењивања уписује у педагошку документацију, не оцењује се, служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика. Наставник, пружа правовремену индивидуалну повратну информацију о резултату иницијалног процењивања ученику и родитељу.

Предмет	ПРИРОДА И ДРУШТВО
БРОЈЧАНО ОЦЕЊИВАЊЕ	
Ученици се оцењују бројчано и то: 1. Усменим путем 2. Писменим путем(контролне вежбе) 3. Ангажовањем на часу/на пројекту,израдом домаћих задатака.	
1.УСМЕНО ИСПИТИВАЊЕ	
Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора и ангажовањем на часу.	
Наставна област	ПРИРОДА И ДРУШТВО МОГА КРАЈА
Оцена	Критеријуми оцењивања
Одличан(5)	- Самостално идентификује облике рељефа у свом крају - Самостално идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - Самостално илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају - У потпуности примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права,обавезе и различитости међу људима - Самостално повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе - Самостално повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи - У потпуности примењује правила безбедног понашањау саобраћају - Самостално приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране - Самостално илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Самостално примењује поступке(мере)заштите од заразних болести - У потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима
Врло добар(4)	- Углавном идентификује облике рељефа у свом крају - Увеликој мери идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - Илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају - У великој мери примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права,обавезе и различитости међу људима - Увеликој мери повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе

	- Углавном повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи - Углавном примењује правила безбедног понашања у саобраћају - Приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране - Самостално илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Увеликој мери примењује поступке(мере)заштите од заразних болести - Сарађује са другима у групи на заједничким активностима
Добар(3)	- Уз мању помоћ идентификује облике рељефа у свом крају - Делимично идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - Самостално уз грешке илуструје примерима како рељефи површинске воде утичу на живот људи у крају - Делимично примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права,обавезе и различитости међу људима - Уз мању помоћ повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе - Уз мању помоћ повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи - Делимично примењује правила безбедног понашања у саобраћају - Уз мању помоћ приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране - Уз мању помоћ илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Уз мању помоћ примењује поступке(мере) заштите од заразних болести - Уз мањи подстицај сарађује са другима у групи на заједничким активностима
Довољан(2)	- Уз већу помоћ идентификује облике рељефа у свом крају - Делимично идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - Уз грешке илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају - Делимично примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права,обавезе и различитости међу људима - Уз већу помоћ повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе - Уз већу помоћ повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи - Делимично примењује правила безбедног понашања у саобраћају - Уз већу помоћ приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране - Уз већу помоћ илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини

	- Уз већу помоћ примењује поступке (мере) заштите од заразних болести - Уз већи подстицај сарађује са другима у групи на заједничким активностима
Недовољан(1)	- Не идентификује облике рељефа у свом крају - Не идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - Не илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају - Не примењује правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима - Не повезује различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе - Не повезује врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи - Не примењује правила безбедног понашања у саобраћају - Не приказује везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране - Не илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини - Не примењује поступке (мере) заштите од заразних болести - Не сарађује са другима у груп и на заједничким активностима
Наставна област	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ
Оцена	Критеријуми оцењивања
Одличан(5)	- Самостално се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - Самостално описује пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља - У потпуности идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије
Врло добар(4)	- Углавном се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - У великој мери описује пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља - У великој мери идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије
Добар(3)	- Уз мању помоћ се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - Уз мању помоћ описује пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља - Делимично идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије
Довољан(2)	- Уз већу помоћ се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - Уз већу помоћ описује пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља

	-Делимично идентификује географске објекте у свом крају Користећи географску карту Републике Србије
Недовољан(1)	- Не оријентише се у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - Не описује пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља - Не идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије
Наставна област	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ
Оцена	Критеријуми оцењивања
Одличан(5)	- Самостално користи временске одреднице (година,деценија,век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости - Самостално прикупља и представља податке о прошлости породице и краја - Самостално повезује резултате рада са уложеним трудом
Врло добар(4)	- У великој мери самостално користи временске одреднице(година, деценија,век)у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости - Углавном самостално прикупља и представља податке о прошлости породице и краја - Повезује резултате рада са уложеним трудом
Добар(3)	- Делимично користи временске одреднице (година,деценија,век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости - Уз мању помоћ прикупља и представља податке о прошлости породице и краја - Уз мању помоћ повезује резултате рада са уложеним трудом
Довољан(2)	- Делимично користи временске одреднице (година,деценија,век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости - Уз већу помоћ прикупља и представља податке о прошлости породице и краја - Уз већу помоћ повезује резултате рада са уложеним трудом
Недовољан(1)	- Не користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости - Не прикупља и представља податке о прошлости породице и краја - Не повезује резултате рада са уложеним трудом
Наставна област	КРЕТАЊЕ
Оцена	Критеријуми оцењивања
Одличан(5)	- Самостално доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - Самостално повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем

	- У потпуности разликује природне и вештачке изворе светлости и повезује промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - Самостално повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора - Самостално изводи једноставне огледе/експерименте и повезује резултат са објашњењем/закључком - Самостално представља резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом идр.)
Врло добар(4)	- Углавном доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - Углавном повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем - У великој мери разликује природне и вештачке изворе светлости и повезује промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - Углавном повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора - Углавном самостално изводи једноставне огледе/експерименте и повезује резултат са објашњењем/закључком - У великој мери самостално представља резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др.)
Добар(3)	- Уз мању помоћ доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - Делимично повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем - У мањој мери повезује промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - Делимично повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора - Уз мању помоћ изводи једноставне огледе/експерименте и повезује резултат са објашњењем/закључком - Уз мању помоћ представља резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др.)
Довољан(2)	- Уз већу помоћ доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - Делимично повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем - У већој мери разликује природне и вештачке изворе светлости и повезује промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - Делимично повезује промену јачине звука са променом Удаљености од његовог извора

	- Уз већу помоћ изводи једноставне огледе/експерименте и повезује резултат са објашњењем/закључком - Уз већу помоћ представља резултате истраживања(писано, усмено, помоћу ленте времена, PowerPoint презентацијом и/или цртежом и др.)
Недовољан(1)	- Не доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - Не повезује јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем - Не разликује природне и вештачке изворе светлости и повезује промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - Не повезује промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора - Не изводи једноставне огледе/експерименте и повезује резултат са објашњењем/закључком - Не представља резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др.)
	МАТЕРИЈАЛИ
Оцена	Критеријуми оцењивања
Одличан(5)	- Самостално разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу - Самостално повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха - Самостално чита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра - У потпуности разликује повратне и неповратне промене материјала - Самостално уочава сличности и разлике међу течностима—тече, променљивост облика; провидност; боја; густина - Самостално зна да одабере материјале који по топлотној проводљивост и највише одговарају употреби у свакодневном животу - Самостално објашњава како рециклажа помаже очувању природе - Самостално повезује резултате рада са уложеним трудом - Самостално представља резултате истраживања
Врло добар(4)	- У великој мери разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу - У великој мери повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха - Углавном чита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра - У великој мери разликује повратне и неповратне промене материјала - Углавном уочава сличности и разлике међу течностима—тече, променљивост облика; провидност; боја; густина

	- Углавном зна да одабере материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу - У великој мери објашњава како рециклажа помаже очувању природе - Углавном повезује резултате рада са уложеним трудом - Углавном представља резултате и страживања
Добар(3)	- Уз мању помоћ разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу - Делимично повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха - Делимично чита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра - Уз мању помоћ разликује повратне и неповратне промене материјала - Уз мању помоћ уочава сличности и разлике међу течностима—тече, променљивост облика; провидност; боја; густина - Уз мању помоћ зна да одабере материјале који по тоplotној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу - Уз мању помоћ објашњава како рециклажа помаже очувању природе - Углавном повезује резултате рада са уложеним трудом - Уз мању помоћ представља резултате истраживања
Довољан(2)	- Уз већу помоћ разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу - Делимично повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха - Делимично чита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра - Уз већу помоћ разликује повратне и неповратне промене материјала - Уз већу помоћ уочава сличности и разлике међу течностима—тече, променљивост облика; провидност; боја; густина - Уз већу помоћ зна да одабере материјале који по тоplotној проводљивост и највише одговарају употреби у свакодневном животу - Уз већу помоћ објашњава како рециклажа помаже очувању природе - Углавном повезује резултате рада са уложеним трудом - Уз већу помоћ представља резултате истраживања
Недовољан(1)	- Не разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу - Не повезује температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха

	- Не читава вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра - Не разликује повратне и неповратне промене материјала - Не уочава сличности и разлике међу течностима—тече, променљивост облика; провидност; боја; густина - Не уме да одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу - Не објашњава како рециклажа помаже очувању природе - Не повезује резултате рада са уложеним трудом - Не представља резултате истраживања
--	--

2. ПИСМЕНО ИСПИТИВАЊЕ

Писмене провере одржавају се најмање четири пута у току школске године. Најављују се најмање пет дана пре датума одржавања.

Бројчана оцена на контролној вежби се даје по стандардизованој формули:

проценти	оцена
100 - 85	одличан 5
84 - 70	врло добар 4
69 - 55	добар 3
54 - 40	довољан 2
39 - 0	недовољан 1

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења, који су радили писмену проверу постигнућа, добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену.

Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом. Обе оцене се евидентирају у дневник.

За ученика који из оправданих разлога није радио писмену проверу постигнућа, провера може да се организује и накнадно, имајући у виду дневно и недељно ограничење броја писаних провера ученика. Накнадна провера постигнућа најављује се, најмање три радна дана раније.

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативна оцена се уписује у дневник и улази у закључну оцену ученика на крају полугодишта/школске године.

Елементи **формативног** оцењивања:

- активност на часу (одговори на питања везани за нову лекцију, учествовање у огледу)
- успешност у групном раду
- израда панора/презентација

Домаћи задаци и активност

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Пет ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1). Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, плакат, пано...) сматра се да га није урадио. Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/ тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин стваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист.

Постигнућа	Оцена
- Ученик је мотивисан и редовно извршава задатке. - Решава проблеме користећи научне садржаје. - Поштује правила рада. - Подржава рад групе и подстиче их на рад. - Поуздан је, марљив и одговоран. - Презентује тачне податке.	Зелени смајли

- ангажовање у пројектима
- израда домаћих задатака, однос према раду
- припремљеност за час, уредност

- У подели задатака групе потребна помоћ наставника. - За рад потребна помоћ,подстицај и усмеравање. - Ученик је спор и непрецизан у презентацији. - Теже исказује своје мишљење. - Није самосталан,прати друге. - Научено градиво примењује погрешно. - Делимично поштује правила рада.	Жути смајли
- Ученик ради на нивоу присећања. - У групи почиње да ради на интервенцију наставника. - Задатак не завршава и има грешака. - Површан у раду и поштовању правила. - Углавном је пасиван у групи,незаинтересован за рад, омета друге. - Подстицање и помоћ га не мотивишу на рад. - Не поштује правила понашања у групи. - Тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.	Црвени смајли

Закључна оцена за успех из предмета природа и друштво не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.
- 5) недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Стручно веће 3.разреда

3.а Штефанија Кадаш Ђурчик

3.б Данијела Митровић

3.ц Ивана Штрбац

3.р Душица Мацгаљ